

Logika praktyczna Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Zarządzanie i prawo w biznesie	Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność -	Kod zajęć 10ZPBS.11PHS.03401.23
Jednostka organizacyjna Wydział Prawa i Administracji	Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia pierwszego stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe humanistyczne i społeczne
Profil studiów profil praktyczny	
Koordynator zajęć	Piotr Zwierzykowski, Paweł Kokot
Prowadzący zajęcia	Piotr Zwierzykowski, Paweł Kokot
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną
	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Wyposażenie studentów w elementarną terminologię logiczną oraz umiejętność poprawnego stawiania i rozstrzygnięcia problemów.

Wymagania wstępne

Elementarne wiadomości z logiki znajdujące się w zakresie nauczania matematyki we wszystkich typach szkół średnich (poziom obowiązkowy bez względu na profil klasy).

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	posiada należyłą wiedzę z podstaw semiotyki; zna terminologię semiotyczną (m.in. znaku, oznaki, ról semiotycznych wypowiedzi, nazwy, definicji, zdania i innych); zna typy zależności zakresowych pomiędzy zakresami nazw; ma należyłą wiedzę ze sfery typów funktorów prawdziwościowych i ich relacji z odpowiadającymi im wyrazami (wyrażeniami) języka powszechnego; ma wiedzę pozwalającą odróżnić poszczególne typy w ramach określonych całości: definicji, zdań, nazw, sposobów porządkowania elementów zbiorów; ma wiedzę pozwalającą odróżnić poszczególne kategorie semiotyczne wraz z podaniem uzasadnienia dla danych kwalifikacji; ma wiedzę pozwalającą wykazać błędy w formułowaniu poprawnych egzemplarzy wyrażań. ma wiedzę pozwalającą zastosować podział logiczny i typologię.	ZPB_K1_W01, ZPB_K1_W06, ZPB_K1_W09	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test
W2	rozumie różnicę między sferami poziomu formalnego wyrażań (semiotyka) i sferami poziomu języka powszechnego (kategorie nieostrości, niejednoznaczności i niejasności terminologicznej); ma wiedzę pozwalającą przyporządkować wyrażeniom języka powszechnego odpowiadające im kategorie semiotyczne, a także wskazać na relacje między nimi i na konsekwencje niepoprawnych zastosowań.	ZPB_K1_W01, ZPB_K1_W06, ZPB_K1_W09	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test
W3	wie, jakie są podstawowe prawa myślenia; zna podstawowy zasób praw logicznych; wie, czym charakteryzuje się wnioskowanie i jakie są jego rodzaje; wie, jakie typy operacji inferencyjnych zastosować do rozstrzygnięcia danych typów problemów.	ZPB_K1_W01, ZPB_K1_W06, ZPB_K1_W09	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi wskazać na typy zależności zakresowych pomiędzy zakresami nazw; potrafi odróżnić poszczególne typy w ramach określonych całości: definicji, zdań, nazw, sposobów porządkowania elementów zbiorów; potrafi odróżnić poszczególne kategorie semiotyczne wraz z podaniem uzasadnienia dla danych kwalifikacji; potrafi wskazać na różnice w statusie semiotycznym poszczególnych wyrażań: nazw, zdań, definicji, funktorów; potrafi wykazać błędy w formułowaniu poprawnych egzemplarzy wyrażań; potrafi zastosować podział logiczny i typologię; ma kompetencje do konstruowania różnych typów definicji i uzasadniania ich błędności; ma kompetencje do przeprowadzania podziału, klasyfikacji, typologii i partycji.	ZPB_K1_U01, ZPB_K1_U02, ZPB_K1_U03, ZPB_K1_U07, ZPB_K1_U09	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U2	potrafi oddzielić sfery poziomu formalnego wyrażen (semiotyka) od sfer poziomu języka powszechnego; potrafi przyporządkować wyrażeniom języka powszechnego odpowiadające im kategorie semiotyczne, a także wskazać na relacje między nimi i na konsekwencje niepoprawnych zastosowań; posiada kompetencje do przekładania wyrażen języka powszechnego na wyrażenia języka symbolicznego; umie odróżnić poziom języka przedmiotowego i poziom metajęzykowy.	ZPB_K1_U01, ZPB_K1_U02, ZPB_K1_U03, ZPB_K1_U07, ZPB_K1_U09	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test
U3	potrafi odtworzyć schemat konkretnego wnioskowania i wykazać, że jest to albo nie schemat wnioskowania dedukcyjnego; potrafi odróżnić odmiennosc ról inferencyjnych i ich efektów przy dowodzeniu sprawdzaniu, wyjaśnianiu, stawiania hipotez; posiada kompetencje do przeprowadzenia poprawnego wnioskowania (tak niezawodnego, jak i uprawdopodobniającego); ma kompetencje do odtwarzania praw logicznych leżących u podstaw wnioskowania dedukcyjnego; ma kompetencje do kwalifikowania typów aktów inferencyjnych (sprawdzanie, dowodzenie i inne).	ZPB_K1_U01, ZPB_K1_U02, ZPB_K1_U03, ZPB_K1_U07, ZPB_K1_U09	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test
Kompetencje społecznych - Student/ka:			
K1	potrafi wskazać na typy zależności zakresowych pomiędzy zakresami nazw; potrafi odróżnić poszczególne typy w ramach określonych całości: definicji, zdań, nazw, sposobów porządkowania elementów zbiorów; potrafi odróżnić poszczególne kategorie semiotyczne wraz z podaniem uzasadnienia dla danych kwalifikacji; potrafi wskazać na różnice w statusie semiotycznym poszczególnych wyrażen: nazw, zdań, definicji, funktorów; potrafi wykazać błędy w formułowaniu poprawnych egzemplarzy wyrażen; potrafi zastosować podział logiczny i typologię; ma kompetencje do konstruowania różnych typów definicji i uzasadniania ich błędności; ma kompetencje do przeprowadzania podziału, klasyfikacji, typologii i partycji.	ZPB_K1_K01, ZPB_K1_K02, ZPB_K1_K03, ZPB_K1_K07, ZPB_K1_K09	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test
K2	potrafi oddzielić sfery poziomu formalnego wyrażen (semiotyka) od sfer poziomu języka powszechnego; potrafi przyporządkować wyrażeniom języka powszechnego odpowiadające im kategorie semiotyczne, a także wskazać na relacje między nimi i na konsekwencje niepoprawnych zastosowań; posiada kompetencje do przekładania wyrażen języka powszechnego na wyrażenia języka symbolicznego; umie odróżnić poziom języka przedmiotowego i poziom metajęzykowy.	ZPB_K1_K01, ZPB_K1_K02, ZPB_K1_K03, ZPB_K1_K07, ZPB_K1_K09	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K3	potrafi odtworzyć schemat konkretnego wnioskowania i wykazać, że jest to albo nie schemat wnioskowania dedukcyjnego; potrafi odróżnić odmienną rolę inferencyjnych i ich efektów przy dowodzeniu sprawdzaniu, wyjaśnianiu, stawianiu hipotez; posiada kompetencje do przeprowadzenia poprawnego wnioskowania (tak niezawodnego, jak i uprawdopodobniającego); ma kompetencje do odtwarzania praw logicznych leżących u podstaw wnioskowania dedukcyjnego; ma kompetencje do kwalifikowania typów aktów inferencyjnych (sprawdzanie, dowodzenie i inne).	ZPB_K1_K07, ZPB_K1_K09	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	<ol style="list-style-type: none"> Ogólne wiadomości o języku z perspektywy semiotyki logicznej. Pojęcie znaku; znak a oznaka; związki o charakterze konwencjonalnym a związek przyczynowy; znaki słowne jako szczególna kategoria znaków. Wyrażenia a wypowiedzi. Role semiotyczne wypowiedzi. Pojęcie i rodzaje ocen. Pojęcie czynności konwencjonalnej; typy substratów czynności konwencjonalnej; rodzaje czynności konwencjonalnych; czynność konwencjonalna a wypowiedź performatywna. Pojęcie metajęzyka. 	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Konwersatorium
2.	<ol style="list-style-type: none"> Pojęcie nazwy. Pojęcie kategorii syntaktycznej i jej rodzaje. Rodzaje nazw. Desygnat, zakres i treść nazwy. Pojęcie zbioru, klasy i agregatu. Supozycje nazwy generalnej. 	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Konwersatorium
3.	<ol style="list-style-type: none"> Stosunki między zakresami nazw. Pojęcie klasy uniwersalnej. Rodzaje stosunków między zakresami nazw. Techniki określania tych relacji. 	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Konwersatorium
4.	<ol style="list-style-type: none"> Pojęcie definicji. Definicja realna oraz definicja nominalna. Rodzaje definicji ze względu na ich zadania oraz budowę. Rodzaje stylizacji definicji równościowych. Typy błędów w definiowaniu. 	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Konwersatorium
5.	<ol style="list-style-type: none"> Pojęcie podziału logicznego. Warunki poprawności podziału logicznego. Pojęcie klasyfikacji. Podział logiczny a typologia. Pojęcie partycji. 	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
6.	<ol style="list-style-type: none"> Pojęcie zdania w sensie logicznym. Wartość logiczna zdania (prawdziwość i fałszywość jako wartości obiektywne). Zdania a wypowiedzi niezupełne i funkcje zdaniowe. Formalizowanie zdań. Podziały zdań. Zdania a ich odpowiedniki w świadomości użytkowników języka 	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Konwersatorium
7.	<ol style="list-style-type: none"> Funktory prawdziwościowe a spójniki międzyzdaniowe języka naturalnego. Pojęcie funktora prawdziwościowego. Rodzaje funktorów prawdziwościowych. Definicje funktorów negacji, alternatywy nierozłącznej, alternatywy rozłącznej, dysjunkcji, równoważności i implikacji. Zasady sprzeczności, wyłączonego środka i podwójnego przeczenia. Pojęcie relacji wynikania. Pojęcie związku przyczynowego, strukturalnego, tetycznego i analitycznego. 	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Konwersatorium
8.	<ol style="list-style-type: none"> Podstawowe pojęcia dotyczące relacji. Rozróżnienie kategorii ontologicznych - przedmiotów, cech i relacji. Rodzaje relacji. Pojęcie stosunku porządkującego i stosunku równościowego w danej klasie przedmiotów. Pojęcie klasy abstrakcji. 	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Konwersatorium
9.	<ol style="list-style-type: none"> Pojęcie wypowiedzi modalnych. Interpretację słów „musi” i „może”. Rozróżnienie interpretacji jednostronnej i dwustronnej zwrotu „może”. Pojęcie modalności deontycznej, normatywnej, tetycznej. Relacje między zdaniami deontycznymi. 	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Konwersatorium
10.	<ol style="list-style-type: none"> Pytania i odpowiedzi. Wypowiedzi pytajne a inne rodzaje wypowiedzi. Rodzaje pytań. Pojęcie pytania niewłaściwie postawionego. Pojęcie pytań sugestywnych i podchwytliwych. Rodzaje odpowiedzi. 	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Konwersatorium
11.	<ol style="list-style-type: none"> Sposoby uzasadniania twierdzeń. Postulat racji dostatecznej. Rodzaje uzasadniania twierdzeń. Wnioskowanie dedukcyjne i jego podstawy logiczne. Pojęcie wnioskowania. Relacja między wnioskowaniem a stosunkiem wynikania. Pojęcie prawa logicznego. Metoda zero-jedynkowa. Pojęcie wnioskowania dedukcyjnego. Wybrane prawa rachunku zdań - zaprzeczanie zdaniom złożonym, transpozycja, prawa o budowie sylogistycznej. Rodzaje błędów we wnioskowaniach dedukcyjnych. 	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
12.	1. Wnioskowania uprawdopodobniające. 2. Rozróżnienie wnioskowań niezawodnych i wnioskowań zawodnych. 3. Pojęcie wnioskowania redukcyjnego. 4. Pojęcie wnioskowania indukcyjnego - wnioskowanie przez indukcję zupełną i wnioskowanie przez indukcję niezupełną. 5. Pojęcie wnioskowania z analogii 6. Typy wnioskowań z analogii.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Konwersatorium
13.	1. Myślenie kierowane z góry postawionymi zadaniami. 2. Pojęcie dowodzenia. 3. Dowodzenie wprost i dowodzenie nie wprost. 4. Pojęcie sprawdzania. 5. Sprawdzane z wynikiem pozytywnym. 6. Sprawdzanie z wynikiem negatywnym. 7. Pojęcie wyjaśniania. 8. Pojęcie hipotezy wyjaśniającej.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Dyskusja, Praca z tekstem, Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych), Metoda ćwiczeniowa, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	bardzo dobry (bdb; 5,0): dobry plus (+db; 4,5): dobry (db; 4,0): dostateczny plus (+dst; 3,5): dostateczny (dst; 3,0): niedostateczny (ndst; 2,0): Kryteria oceny: a) opanowanie elementarnego języka semiotycznego, b) posiadanie wiedzy dotyczącej poszczególnych kategorii logicznych, c) umiejętność odróżniania sfery języka semiotyki od języka powszechnego, d) poprawne zastosowanie poszczególnych typów wnioskowań, e) umiejętność wykazywania i nazywania błędów w poszczególnych operacjach logicznych.

Literatura

Obowiązkowa

- Ziemiński Z., Logika praktyczna, wydania po 1996 r. (podręcznik podstawowy).
- Patryas W., Elementy logiki dla prawników, Poznań 2002.

Dodatkowa

- Ajdukiewicz K., Logika pragmatyczna, Warszawa 1975.
- Ajdukiewicz K., Zarys logiki, Warszawa 1960.
- Batóg T., Podstawy logiki, Poznań 1999.
- Kmita J., Wykłady z logiki i metodologii nauk, Warszawa 1977.
- Nawrot O., Wprowadzenie do logiki dla prawników, Warszawa 2017.
- Kotarbiński T., Kurs logiki dla prawników, Warszawa 1961.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Przygotowanie do zajęć	20
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie do zaliczenia	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
ZPB_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomego i kreatywnego wykorzystania posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności oraz dostrzegania potrzeby dalszego kształcenia zawodowego; do podjęcia studiów drugiego stopnia
ZPB_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do jest gotów do zastosowania posiadanych wiedzy i umiejętność we współdziałaniu z grupą, przyjmując w niej różne role
ZPB_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do określania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania oraz efektywnego organizowania pracy
ZPB_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uzasadniania swoich decyzji prawnych z odwołaniem się do obowiązującego prawa, społecznie przyjętego systemu wartości, a także doświadczeń praktycznych
ZPB_K1_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, jest kreatywny
ZPB_K1_U01	Absolwent/ka potrafi prawidłowo interpretować podstawowe pojęcia, ekonomiczne z zakresu nauki o zarządzaniu i nauk ekonomicznych wykładanych w ramach kierunku studiów; posługiwać się podstawową terminologią z zakresu poszczególnych dziedzin będących przedmiotem studiów
ZPB_K1_U02	Absolwent/ka potrafi w zaawansowanym stopniu wykorzystać wiedzę teoretyczną dla dokonywania prostej analizy procesów i zjawisk gospodarczych, w tym dotyczących przedsiębiorstwa, ze szczególnym uwzględnieniem procesów zarządczych
ZPB_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wykorzystywać pozyskaną wiedzę dla wyjaśnienia przyczyn i przebiegu zmian wybranych zagadnień ekonomicznych i procesów zarządczych dotyczących dziedzin właściwych dla kierunku studiów
ZPB_K1_U07	Absolwent/ka potrafi wykorzystać swoją wiedzę prawniczą w podejmowaniu decyzji gospodarczych pojawiających się na średnim szczeblu zarządzania w przedsiębiorstwie
ZPB_K1_U09	Absolwent/ka potrafi sprawnie posługiwać się dostępnymi źródłami informacji oraz posiada umiejętność przygotowania typowych analiz decyzyjnych dotyczących funkcjonowania przedsiębiorstwa
ZPB_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie charakter nauk o organizacji i zarządzaniu, nauk ekonomicznych oraz nauk prawnych, ich miejsce w systemie nauk społecznych (politycznych, ekonomicznych, prawnych), a także ich powiązania z praktyką gospodarczą
ZPB_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie metody i narzędzia rozpoznawania, diagnozowania i rozwiązywania praktycznych problemów gospodarowania zasobami ludzkimi, rzeczowymi, finansowymi i informacjami
ZPB_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie normy i reguły (prawne, organizacyjne, moralne, etyczne) organizujące struktury i instytucje społeczne, w tym przedsiębiorstwa i rządzące nimi prawidłowości, oraz ich źródła, naturę, zmiany i sposoby działania